

сти“⁹.

Най-общо казано състоянието на журналистиката оказва влияние върху начините при очертаване ролята и военния принос на Предния отряд. Да се пресъздадат събитията и заедно с това да се осмислят, е определящият подход на българския журналистически изказ. В тази насока може да открием редица впечатляващи политически прозрения и военни наблюдения. Дописките гъмжат от факти и примери за професионализъм. Непосредствено след преминаването на р. Дунав и формирането на Предния отряд в „Зорница“ показва безспорен инстинкт като предугажда основното му намерение. „В тази минута, отбелязва вестникът, русите напредват като покриват едно паралелно пространство от 80 км. И се отправят към Балкана. Види ся, че те гонят две точки: 1-о Шипченския проход, който води към Казанлък и 2-о Етропол, откъдето един път води през Балкана за Карлово ...“¹⁰.

Много често се налага да се позоваваме на резултатите от парализиращия поход на Предния отряд, така стигаме до определението на западната преса, че чрез него Турция „е поставена между живота и смъртта“. Само пет дни след посочената аналитична статия за замисъла на руското командване в „Зорница“ става изразител на всеобщата паника, която завладява цялото турско общество¹¹. След гръмливите победи на Предния отряд при Казанлък и Шипченския проход секват хвалебствията в турския печат. В дописката от 14 юли 1877 г. вестникът се задоволява да отбележи, че „турската войска, която пазела Шипченския проход, противостояла мъжествено на русите ... , които поради голямата си сила я принудили в понеделник да се оттегли към Пловдив“. Кореспонденцията завършва с пестеливото съобщение, че поради това „те /русите / занимали още Казанлък и Ески Загра“¹².

Известно е, че неуспехите на руското оръжие при Плевен подхранват надеждите на Високата порта за обрат във войната. Промяната в обстановката и началото на епичните Шипченски боеве предизвикват във вестниците по-просторни съждения за военните действия и за постиженията на противниковите армии. В статията от 25 август 1877 г. същият вестник като загърбва чуждите сведения отбелязва, че при стремителното си настъпление в Тракийската низина русите не могли „да употребят силите си по чисто научен начин“, но посочва, че те са решени да държат Търново и Балкана и „ако ги напуснат ще направят голяма погрешка“¹³. Препоръчва се турската армия да премине през Източните старопланински проходи и с масиран удар от север и юг да изтласка противника от стратегическите му позиции. Зад това предложение прозира упрек срещу разногласията и некадърността на военното командване. Идеята е взаимствана и поради това още повече засилва представата за изумителните победи на Предния отряд, пред-